

Remiss – Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen

Yttrande till Region Stockholm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen antar förslaget yttrande över näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen, enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen den 8 februari 2021.

Sammanfattning

Region Stockholm har skickat ut en remiss angående ett förslag på en ny näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen och ska ses som en specifik konkretisering av den regionala utvecklingsstrategin, RUFS 2050. Nacka kommun har getts möjlighet att lämna synpunkter. Förslaget till Näringslivs- och tillväxtstrategi har som mål att fungera som ett vägledande strategiskt underlag för prioriteringar i såväl det regionala som det lokala näringslivs- och tillväxtarbetet. Det ska också underlätta samarbete, dialog och samsyn mellan regionala och lokala aktörer inom akademi, offentlig verksamhet samt privat och ideell sektor.

Stadsledningskontoret är positiv till att en strategi för det regionala tillväxtarbetet tas fram. I förslaget till yttrande delar Stadsledningskontoret regionens beskrivning av den globala tillväxtrelaterade konkurrensen och vilken roll regioner i detta. Stadsledningskontoret delar dessutom region Stockholms uppfattning om att regionens globala konkurrenskraft behöver stärkas, dock med tillägget att detta inte ska ske ur ett regionalt styrande perspektiv utan istället i bred dialog. Stadsledningskontoret delar i många delar regionens beskrivning i vikten av att stärka små och medelstora företags konkurrenskraft. Inom detta segment ligger en stor del av regionens tillväxtpotential.

Ärendet

Region Stockholm har skickat ut en remiss angående ett förslag på en ny näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen och ska ses som en specifik konkretisering av den regionala utvecklingsstrategin, RUFS 2050. Remissen ska besvaras senast den 5 mars 2021.

Förslaget till Näringslivs- och tillväxtstrategi innefattar även Stockholmsregionens forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering. Orsaken är att EU-

kommissionen redan 2015 framförde önskemål om att regionens aktörer skulle göra tydligare prioriteringar inom forskning och innovation, detta som ett villkor för finansiering av insatser från EU-relaterade utvecklingsfonder. Prioriterade områden inom detta är Life science, Tech och digitalisering samt hållbar omställning.

Strategin är, i övrigt, uppdelad i fyra kapitel där det i det första förs ett resonemang om varför en näringslivs- och tillväxtstrategi behövs. Också regionens profil och styrkor i en internationell kontext. I nästa del diskuteras strategisk inriktning inom fyra olika perspektiv där ett av dessa beskriver ovan nämnda smart specialisering. De därefter följande områdena handlar om mindre och medelstora företags konkurrenskraft, export samt kompetensförsörjning. Detta ur ett hållbart tillväxtperspektiv. Alla dessa områden är välkända tillväxtfaktorer även ur ett kommunalt perspektiv. Stockholmsregionens näringslivs- och tillväxtstrategi ska vara ett vägledande strategiskt underlag för prioriteringar i det regionala näringslivs- och tillväxtarbetet och ska underlätta samarbete, dialog och samsyn mellan regionala och lokala aktörer inom akademi, offentlig verksamhet samt privat och ideell sektor.

I varje del av dessa ovan beskrivna tillväxtområden har region Stockholm tagit fram en analys som logiskt följs av en rad olika förslag på insatser för att nå effekt. Detta material kan sammanfattas enligt följande:

Forskning, innovation och smart specialisering

Eftersom Stockholm är en ledande forsknings- och innovationsregion, med hög placering internationella rankingar, måste, enligt region Stockholm, ett fungerande ekosystem för forskning, innovation och tillväxt säkerställas.

I strategin anges att det behövs en tydligare koordinering, rollfördelning samt långsiktig finansiering i det övergripande företagsfrämjande systemet. Dessutom behöver regionala utvecklingsarenor, testbäddar och labb utvecklas och tillgängliggöras. Vidare anføres att det behövs kunskapshöjande insatser avseende förutsättningarna att tillämpa innovationsfrämjande upphandlings- och samverkansmetoder hos såväl offentliga aktörer som bland företagen. Det är även viktigt att löpande analysera hur konkurrenskraften i regionens forskning och näringsliv står sig i nationell och internationell jämförelse.

Små och medelstora företags konkurrenskraft

Små- och medelstora företag dominerar företagsstrukturen Stockholms län och nästan hälften av de sysselsatta i länet arbetar i företag med färre än 50 anställda. Enligt region Stockholm är det dessa företag som driver på företagargandan och innovationskraften och är nödvändiga för att skapa tillväxt i hela länet.

Region Stockholm menar att det är viktigt att underlätta för de små företagen att hitta enkla vägar in i den offentliga administrationen och skapa effektiv myndighetsutövning som underlättar i företagets vardag. Man menar också att

det är nödvändigt att förenkla upphandlingsprocesserna samt stärka informationskanaler, rådgivning och mötesplatser för små- och medelstora företag. Även att stärka den regionala näringslivsutvecklingen genom att samordna regionens finansieringsformer samt möjliggöra uppväxling av regionala medel via exempelvis EU-finansiering skulle också ge värdefulla injektioner för denna kategori företag.

Export, internationalisering och investeringar

Idag finns nästan 10 000 exportföretag i Stockholmsregionen som står för 25 procent av Sveriges varuexport och cirka en tredjedel av tjänsteexporten. I ett led att ytterligare stärka internationaliseringsförutsättningarna har regionens aktörer etablerat en exportsamverkan genom STHLM Global. Region Stockholm menar att detta inte är tillräckligt och därför bör satsningar på att öka exportförmågan hos små- och medelstora företag öka och detta kan, enligt Region Stockholm, genom att internationaliseringsperspektivet integreras i olika former av rådgivning, finansiering och nätverk samt kompetenshöjande insatser.

Att fortsatt arbeta med att öka attraktionskraften och positionera Stockholmsregionen som en attraktiv och livskraftig internationell nod är, enligt region Stockholm, mycket viktigt. På samma sätt man att det är av central betydelse att attrahera och bibehålla utländska investeringar, etableringar och huvudkontor. Region Stockholm menar därför att det är av central betydelse att regelverk för potentiella investerare förenklas och tydliggörs. Också att den internationella tillgängligheten, både digitalt och fysiskt, förstärks och utvecklas. Främst då inom bredband, flyg och järnväg.

Strategisk kompetensförsörjning

Ett av de största tillväxthindren i Stockholmsregionen är att arbetsgivare, inom många branscher, har svårt att hitta rätt arbetskraft. En väl fungerande arbetsmarknad och fullgod kompetensförsörjning är nödvändigt för att företagen ska klara sig i den internationella konkurrensen och den pågående strukturomvandlingen.

Region Stockholm menar att det inte bara handlar om att ta tillvara den kompetens som redan finns i länet utan också om att attrahera kompetens nationellt och internationellt. För att detta ska vara möjligt, menar Region Stockholm, måste reglerna kring arbetskraftsinvandring vara enkla och tillgängliga.

Det är också viktigt att förbättra matchningen och att förstärka kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad, samtidigt som det behövs ett ökat utbud av utbildningar som är kopplade till arbetsmarknadens föränderliga behov. Här menar regionen att det behövs inrättas ett regionalt kompetensråd samt branschråd för yrkeshögskola och högskola.

Stadsledningskontorets förslag till yttrande

Stadsledningskontoret är positiv till att en strategi för det regionala tillväxtarbetet tas fram och anför i huvudsak följande i det föreslagna yttrandet.

Stadsledningskontoret delar regionens uppfattning om att det primärt är storstadsregioner som konkurrerar ur ett globalt perspektiv vad gäller tillväxt och utveckling. Stockholmsregionen idag står sig globalt stark inom flera olika tillväxtområden, vilket delvis beror på att den samordnade regionala utvecklingsarenan även fortsatt håller ihop. Samtidigt delar stadsledningskontoret regionens uppfattning om att den regionala samordningen behöver stärkas. Dock inte ur ett regionalt styrande perspektiv utan istället i bred dialog med länets kommuner. Business Arena Stockholm är här ett viktigt forum för att internationellt marknadsföra Stockholmsregionens fördelar. Det lokala tillväxt- och utvecklingsarbetet som dagligen bedrivs på kommunal nivå är då en central och viktig resurs. Nacka kommun vill särskilt lyfta små och medelstora företags möjlighet att ta del av innovationsbärande regionala strukturer som är viktigt ur såväl ett specifikt som ett generellt tillväxtperspektiv. Just denna kategori företag utgör en betydande del av det totala antalet företag i regionen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget om Näringslivs- och tillväxtstrategi från Region Stockholm medför i sig inga direkta ekonomiska konsekvenser. I förlängningen kommer näringslivs- och tillväxtstrategi bidra till regionala tillväxteffekter som sannolikt, på flera sätt, påverkar Nacka positivt.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut om yttrande av Näringslivs- och tillväxtstrategin har inga negativa konsekvenser för barn. På lång sikt torde istället en region i ekonomisk tillväxt kunna skapa bra förutsättningar att leva och verka i för barn och en växande befolkning i övrigt.

Bilagor

Bilaga 1 – Förslag till yttrande näringslivs- och tillväxtstrategin för Stockholmsregionen

Bilaga 2 – Remissversion näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen

Anders Börjesson
Stadsledningskontoret